

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Aout No 234

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صحفی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

نور کیا ایچون ۲ ، خارج ایچون ۳۹ ، اعلا کاغذ لیبسی • لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلہ فور : استابول ۸۶۵

یکرمی ایکنجی سنہ

نومرو ۲۳۴-۱۵ آغستوس ۹۲۷

عائله حیاتی

۵

معلملرک اجر تلری

۱ اکثریا نازک اولان اجرت مسئلهسی ، بیوک بر احتیاط ایله و اکثریا معلم ایله عائله آره سنده واسطه معارفه اولمش اولان ذات ایله کوروشولور ، نقطه سی نقطه سینه درسک باشلادیقی تاریخ و اجرتک زمان تسویه سی وضوح تام ایله معلمی صیقلیله جک و حقنی ایسته مه یه مجبور ایده جک بر تاخره میدان و یرمه مک ایچون ، تثبیت اولونور . هر آی معلمه ، تقرر ایدن مبلغ کونده ریلیر و اکثریا تکرار اولونان برشکران فورمولی بو مبلغه مترافق اولور . اکر معلم هر آی نهایتنده نوطی و یرمه یی اعتیاد ایتمش ایسه بو نوط قابالی ظرف ایچنده ، شا کرده واسطه سیله دکل ، خدمتچی واسطه سیله کونده ریله یه اعتنا اولونمالیدر . اکر معلمه طائله آره سنده جاری معامله اجرتی دوغرودن دوغرویه کندیسینه و یریله یه مساعد بر درجه ده دوستانه ایسه ، بو تأدییه شا کردک یاننده وهله خدمتچیلرک یاننده یاپیلماقدن اجتناب اولونمالیدر . صورت تأدییه کرک بوسته واسطه سیله اولسون کرک دوغرودن دوغرویه اولسون مبلغ ، تقرر شرائطه کوره صورت قطعیه ده

و نهایت صیق اخطارلر عرض رو ایتیه باشلایور . واضع قانونده و حکومتده کندیسینی ، کندی ممثلی گورن ملت . . واضع قانونک و حکومتک بر بوتون قومی دکل بیر یاخود ایکی صنفی تمثیل ایتدیکی وقت اولدینی گیبی ، آرتق ملت ایفاظ ایدیلیر ، متیقظ بولونمایه دعوت اولونمایور . ملت واضع قانونک فردی بعض فعل و حرکت Acte دن منع و یاخود بعضی فعل و حرکتله مکلف قیلماسنی حکومتک قونطرولی منع ، مجبور ایتیه سنی حکم و حاکم روی یاماسنی فوق العاده گورمه یور . حکومته آجیلان بو « قره دی Credit » ناک ، بو اعتبارک دوکنمه سی واولجه کتله ناسک امین و درین سوق طبعی سیله حریت ی حمایه ایدن ضدیت لور . . [یعنی حکومت و پارلمان تو ایله ملت آره سنده کی سوعسز لکار] داها زیاده مطلع ، داها زیاده منور اولاجاق محاکمه ناسده ندقیق ایدیلش اعتراض لر حالنده ، تکرار تقرر و تأسیس ایتیه سی ایچین ، موقوف لر دلائله اوزون بر تربیه چوق مقتضی اولاجا قدر .

نقصانمز ، سانییمی سانیمنه تام اولمالیدر . اکر چوجوق بتون درس لرینی آلامادیسه ، زحمت اختیار و وقت صرف ایده رک نه وه قادر کلش اولان معلمک بونده صنع و قصصیری بولونماز . و آیلنی تماماً تأدییه اولونمالیدر . چوجو غک خسته اولماسی کیی احوالده معلم اولدن خبردار ایدیلش ایسه و بوجو چوق ایچون آردینی زمانی تصرفده سر بست براقلمشسه اوزمان و یریلش درس لره کوره اجرت تسویه اولونه یلیر . اکر معلمک مانعی ظهور ایده رک درسه کله مزسه شا کردک ابوننی بومانعدن خبردار ایدر و یرمک امکانشز لغنده قالدینی باشقا بر کون و یرمه یه ، آرزو ایدیلدیکی تقدیرده ، آماده بولوندیغنی بیلدیرمه یی ده اصلا اونوماز . هر حالده معلمک اجر تندن تنزیلاتده بولونماق دوغرودر . بعضی زمانلرده بر هدیه ایله یا خود نازکانه تقدیم ایدیلن بر اکر امیه ایله معلمه شکر کذارلق و خوشنودلق اظهار اولونمالیدر .

اگر معلمک حال ووقتی یرنده ایسه کندیسینه هدیه اولاراق بر بنت اشیاسی یاخود کوزل بر بیلو ، مثلاً ، قادینسسه بر یدپازه و یریلیر . اکر ثروتجه اورته حاللی ایسه ترجیحاً ایشنه یارایاجاق اشیا مثلاً بر کورک یا قا ، بر شاقه ایکنه سی ، بر قاچ چفت الیون ، بر باستون ، بر شمسیه الخ کمال نزا کتله تقدیم ایدیلیر و هدیه لر کمال شکرانله قبول اولونور . معلم بونده بر محبت و مربوطیت نشانه سی گورور . سنه باشی معلمک ابونیه یاپدینی زیارتده ، ابون خدمتندن پک ممنون اولدوقلرینی معلمه دوستانه بر صورتده سوله مه یه اهتم و شا کردلرینک ترقیسی ممنونیتله موضوع بحث ایدر و چوجو قله الهام ایده یلمش اولدینی محبتدن دولای کندی کندیلرینی تبریک ایدرلر . معلمده اوکون چوجو قله الی دوستانه صیقار . چوق شکر بو کون آرتق معلملر جسمانی جزا تطبیق ایتیه دیکلرندن شا کردلر معلملری ایچون محبت بسله یه بیلیرلر .

معلملرک وظیفه لری

چوجو قله رک و ابونینک معلمه قارشى وظیفه لری اولدینی کیی معلمکده ایی بر تربیه کورمش کیمسه لرک اهل ایده مه یه جکی وظیفه لری واردر . معلم نه وک

آكلارز. Beaumarchais نك شومشهور سوزى معلومدره
« ذات دولترى بر خدمتجیده موجود اولماسى
ايسته نيلن فضيلتله اوشاقلر اولمايه لايق چرق افنديلر
طانيرلرمى ؟ »

خدمتجیلر گزیدن نزاكت ايسته يورسكيز. سز دخى
اونلرك حقارنده خشين اولمايكنز ، كنديلرينه ايلسكه
سويله يگنر . . اونوتمايگنر ، كه اونلرك مسلكلرى اكثريا
كوجدر و خدمتجیلك دائما آجيدر . وقتيله اولديني كېي
آرتيق اسيرلر اولما ديقلرينى وسرك مالك اولديفكز حقوقه
مالك انسانلر اولدوقلرينى كنديلرينه گوسته رده رك سرك
شفقتكيز اونلرك ايشلرينى داهآ از زحمتلى قيلمايه
چاليشماليدر . بناء عليه غيرت كوستريدكلى زمان اونلرى
تشجيع ايدرز . مناسبتر حد تنميه لم . بر شى اى
يايلدينى وقت بوذاتآ بويله اولمايدر مهانه سيله هيچ رشى
سويله مهيه حك يرده ، خوشنودلغمزى اظهار ايدلم .
خدمتجى كنديسنه ويرلن فنا مثاللرى تعقيب و حق
بونلرى تجاوز ايدر . اونك اوكنده هم جنسكزى مذمت
ايدرسه گز مفتري اولور . بناء عليه اونك ياننده فلان
ويا فلان حقنده رايگزي بيان و سيرتى تنقيد ايتمكدن
توق ايتمه ليسكيز .

باشقارلرينك حيات خصوصى و خارجى حقنده
خدمتجیلره هيچ رشى ده صورمايالم ؛ خفيه لك متجسسلك
ويزه بيله جكمز اك فنا مثال امثالى تشكيل ايدر . متجسس
اولماق عيى صورته موضوع تجسس اولمايى جلب يدره
بزه يالان سويلنمه مهيه ايترسه ك يالان سويله مهيه لم .
اكر فنا تمايللر مز وارسه بونلرى تشكيل ايدلم
ياخود ، هيچ اولمازسه ، بونلرى ، بزه خدمت ايدنلره
كوسترمه يلم . انسان دائما كنديسنى ضبط ايدم بيلير .
خدمتمده بر جوق اهتماملر واردر ، كه مستعجلى كنديسنى
قطعتيله حس ايتديرمز . فقط هر كون ياپيلماسى لازم
اولان شئي بو مهانه ايله ايرتسى گونه بر قمايليدر . هر نهو
خانمك وظيفه سى خدمتجيناك بر ايشى ايرتسى كونه
براقاسى تنبللك اثرى اولوب اولما ديقنى آكلماقدر .
بو حاله نهوك خانمى در حال بوقصورى ازاله ايتم ايدر .

خدمتجیلرينه تكليف سرك درجه نه وارمايلاق ، نزاكت
و ملايمتله خطاب ايتمه ايدر . خدمتجیلرده معلم حقنده
حرمت و نزاكت كوسترمه ايدرلر . درسله معين امتدادده ،
قطعى عدم امكان مستثنا اوللاق هيچ برهانه ايله درس
مدتى قيصالتيله مالم ايدر . درس ساعى دولمش دخى اولسه
بر درس اى آكلاشيلماديقى تقديرده معلم ايضاحات
مقتضيه يى و يرمه لى در . بوبش اون دقيقه فضله اشتغال
معلم ايچون بيوك بر فداكارلىق تشكيل ايتمه مككه برابر
عائله اوزه رنده اى بر تائير اجرا ايدر . معلم شا كردلرك
حضورينه مهمل بر قيافته چيگماز ؛ شيقلىق مجبورى
دكلدر ؛ فقط درسلك و تميزلك مجبوريدر . معلم شا كردلرينه
نزاكتله فقط حاكميت معنويه سى محافظه ايدرك خطاب
ايتمه لى در . معلم شا كرك ابوينلرينك اعتقادويا اجتهادلرينى
اصلا تنقيد ايتمه جكدر . معلم شا كردلرينه افعال نجيبه ،
بيوك اخلاص لر ، اخلاق بره نسيپلرى نمونه سنى اولمايلدر ؛
بالعكس معلم فنا فطرتلرك مخصوصا سندن اولان سفيلى
و خودكام حسلرى تقبيح ايتمه ايدر . اهميتسز شيلرايچون
معلم ، شا كردلرك ابوينى راحتسز ايتمه اعتناكار و اونلره
مناسباتنده وضعيتنى عصمت و تدلل دن عارى حيثيت
مقتضيه ايله منصف بولونمايلدر .

عائله حياتنده خدمتجیلر

نزاكت آداب معاشرتلك اساسى قانونيدر . بو
قانونه خدمتجیلر وحقى بالخاصه خدمتجیلر حقنده رعایت
اولونمايلدر . برانسانيت و نزاك حسى ، بزه خدمت
ايدنلرك مادونلقلرى ممكن اولدينى قادار آرحس ايتديرمه يه
بزي سوق ايتمه ايدر . ايچهرينك ايشلرينه نظارت ايتمك
عهده سنه مترتب اولان بر نهو خانمك ، مستخدملى
اوزه رينه حقوقى و بناء عليه وظائفى واردر . خدمتجیلره
ايلك و خير خواهلقله معامله ايتمه لرى اقتضا ايدن بتون
اعضای عائله ايچون ايش عيى مركززده در . بزه خدمت
ايدن كيمسه ، اكثريا بر جوق قصوراره اتهام اولونورلر .
بزه كه ترسيه اعتباريله اونلرك مافوقى بزه بعضاً نفس مزه
ارجاع نظر ايتسه ك بلكه اى يايتمش اولورز . احتمال ، كه
باشقارلرينه عطف ايتديكمز نقايصدن منزله اولما ديقمزي

خلاصه کلام خدمتجیلر گزه ممکن اولدینی قادار
چوق رعایت اندیکز. اکر خدمتجی طاقیمک انخلاندن
بوزوقلفندن شکایت اولونورسه قباحتا کثریا افندیلرک دره،
بویورولماک مسئولی اکثریا افندیلر. ر. عائلده اکثریا
سجیه فرقلری اجتناب اولونماسی قولای برچوق غائله لر،
راحتسزلقلر وجوده کتیریر. مطالعه کار و حقسز
افندیلرک تماسیله سجیهلری آرنجه هوك خدمت آدمای
ایچوند ایش عینی مرکزده اولور. خدمت بوندن
متأثر اولور. هرایکی طرفدن برآز غیرتله برچوق جان
صیقندیلرندن قورتولماق پک قولای اولور.

خدمتجیلرک اوطه لری

هؤینه خدمتجیلر آلیرکن بر هؤو خانمی اونلرک
استراحتیله مشغول اولمالیدر. اونلره تدارک ایدیلن
مسکن صحته مقتضی حفظالصحه ایجاباتی ایفا ایتمه لی دره.
ایوقولرینک تعمیرکار اولماسنه دقت ایتمه لیدر. بونک
اساس شرطلرندن بری ایی یاتاقدن عبارت دره. اوطه لری
پک کوچوک اولمالی، کافی درجه ده هوا آلمالی، رطوبتلی
اولمالی، هوا جریاننه معروض اولمالی. بو بایده
علاقه دارلرک سردایده بیله جککری مطالعه لری دیکله یه رک،
رجالری خیرخواهانه تدقیق ایدره رک، هرکیف وهوسلرینه
منقاد اولماقوله برابر حقلی طلبلرینی قبول واجرا ایدره رک
خدمتجی لرک اوطه لرینک حسن ترتیبه افندیلر بالذات
نظارت ودقت ایتمه لیدرلر. خدمتجیلر ایشلرینی بدترینجه،
بتون برکون چالیشمادن صوکره بحق استصقاق کسب
ایدیلن بر استراحتدن متعم اولمایه مسارعت ایتمه لری پک
طبیعیدر. افندیلر، بلافاظه اونلری راحتسز ایتمه یه رک
ایوقولرینه ممکن اولدینی قادار دوقونما لیدرلر. خدمتجیلر
اوطه لرینه چیققدن صوکره، برشیته احتیاجکز اولورسه
مستعجل و مبرم احوال مستتنا اولاراق، ایشکزی
کندیکنز گورکز.

خدمتجیلر خسته اولونجه استراحت ایتمه لرینی کندیلرینه
هرکسندن اول افندیلری طرفندن نوصیه اولونور. ایجاب
ایدرسه طبیی جلب ایدره رک یازیلان علاجلری کتیرتیه رک
عائله افرارینه یایلدینی کبی افندیلر خسته خدمتجیلره

فقط بو قاعده یه هر وقت رعایت ایدیلیرمی؟ مع التأسف
خایر. هؤینه کان خدمتجی یه یایماسی اقتضا ایدن شیئی
آز چوق اجمالاً کوستردیکدن صوکره، اکثریا هوك
خانمی خدمتجی ابله مشغول اولماز و اونی کندی حالنه
براقیر؛ فقط مثلاً برنجریکسزلک یاپار، برخطا ایشلر
اونی شدتله تکدیر ایدر. بوتکدیر خدمتجی بی خطای
واقعت تکررندن محافظه ایدرمی؟ اصلاً. حدتله نیرز،
خدمتجی یه فنا معامله ایدره رک. اونا نظارت و رهبرک
ایتمش اولسه ییق داها ایی یایمش اولوردق.

دائماً ظروف وزمانه موافق بر خط حرکت تعقیب
ایده لم. آغیر قصورلرک شدتله اوکنه کچمه لی، کوچوک
خطالر ایچون بونلری خدمتجی یه کوسترمکله برابر،
عفوکار اولام.

ایی افندی اودره که خدمتجیلرینک ایشنه یاقیندن
نظارت ایدره قصورلرینی صبرایله و یوزینی کشتیمکسزین
گورور، بر قاچ خوش سوزله اونلری تشجیع ایدر،
کندیلرندن طاقتلرینک فوقنده جهدلرایسته مز، کندیلرینه
عائله لرینه علاقه دار اولور حاضر ومستقبل منافع مادیه لری
ایچون اعمال فکر اید.

آداملرینک سجیه لرینی مطالعه ایدلم او زمان ایی
تمایللری انکشاف ایتدیره بیلیر. فنا تمایللرینی ازه بیلیر
واورلرینه حقلی بر حکم و نفوذ احراز ایدمه بیلر. بو
آداملر آکلارلر، که اخلاقی قانونلر یالکنز زنکین لرایچون
یایلمامشدر و بو قانونلره رعایت ایدره رک کندیلری ده
بو قانونلره استفاده لرینی بولورلر.

خدمتجیلرینک اوکنده محاکمه لرینی بوزمایه مستعد
«پارادوکسال» نظریه لر، و استهزاکار تقدیرلر سرد
ایتمه لی یز. اکر دییه جکمز بعضی کیزی شیر وارسه
بونلری اونلر بولونمادیفی زمان سوبله مه لی اونلرک یاننده
قابالی کله لره قونوشمالی یز. بو حرکت اونلر ایچون
هزت نفسی یارالایان و تذلیل کار بر حرکت اولور زیرا
بووجهله اونلره قارشى اعتمادسزلق اظهار ایدیلش اولور.
بوندن باشقابو طرزخر کتمزله اونلرده تجسس و یاندیریرز.
واسرارمنی الله ایتمه یه تحریک ایتش اولورز.

گون دوغومنده

گلمه دن اول :

بکله رکن ساحله سزی کیمسه سز
او ایجه صاندالله شایده سز
گوله رنک آنسزین بر گلیرسه گز
عمریه بر سرور ویره جک ده گز...

گلیرکن :

... قارشیمده اویویان صو بردنبره
اویاندی، آل چیرپوب گولدی ساحله
و دبدی : «رؤیامده گوردمکه شیمدی
بر اوزاق بلده دن نورلر ایچنده
اوج چفته بر صاندال اؤپدی آنکینی...»

گلنجه :

... بلدهمه صاندالک گلهدی نور ایله ،
دالغالر اؤپوشدی هپ سرور ایله ،
مغورردک سن گیزی برغورور ایله ؛
چیقارکن ساحله بر گولومسه دک ،
صوبک آلفیشنی دوروب دیکله دک
و ، «نیمین بو قادار شن صولر ؟» دیدک ..
ایستردم طوروبده هپ سیر ایتمه یی
سنده کی اونازلی گولومسه مه یی

مروت قسرت

تشبیح ایتمک ، افندیلر ایچون ایفا سنده قصور ایتمه لری
اصلا جائز اولمایان بروظیفه در. بو وظیفه نهوک افندیسی
یاخود اوغوللارندن بری ، بولونمادینی تقدیرده افندینک
اقریاسندن بری طرفندن ایفا اولنور و بو ذات کاو کده
جنازه آرابه سنک یاخود تابوتک همان آرقه سنده بولونور.

خدمتچیلرک سفره سی

خدمتچیلرک سفره سی نهو خانمک دقتی نظارتی
آلنده بولونمالیدر . یمکر ممکن اولدینی قادار معین
ساعتلرده ویریلیدر ، غذا ای و بول اولمالی طعام مدتی
اعتنا ایله تنظیم ایدیلش بولونمالیدر. هر کونکی یمک کلنجه
مسرفانه اولما قله برابر بزی خسیسلکه اتهام ایتدیره جک
قادرده قناعتکارانه اولمالی. بتون کون چالیشان آدملر ،
ایرته سی کون تکرار چالیشمایه قدار اولماق ایچون قوتلرینی
تضمین و تعمیر ایتمه یه محتاجدرلر .

اک مسارعتکار و اک خیرخواهانه اهتماملرینی صرف ایدرلر.
طیب ویزیتلریدن وادویه تدارکسندن متحصصل مصارفی
افندیلر تادیه ایدرلر ؛ فقط خسته خدمتچینک یرینه
موقه بر دیکری آلتماق مجبوریتنده بولونولورسه ، بو
بابده خصوصی بر ماده درمیان ایدیلمه مش اولدینی تقدیرده ،
مصارف خدمتچی یه طائد اولور .

اگر خسته لاق خدمتچیلر مزدن برینی خسته خانه یه
کیمه یه مجبورایدورسه اونی زیارته کیمکه حقیقی بروظیفه
مروت ایفا ایتمش اولورز . بو اهتمامزدن خاطر نوازانه
سوزلر مرکز موجب اولدینی تسلیدن دولای بزه متشکر
اولور و بوندن حس ایتدیکی مسرت بلکده خسته لک
شفا بولماسنه یاردم ایدر . احوال روحیه نک خسته لک
اوزانماسی و قیصالماسی اوزه یرینه تأثیری بلیغدر . ای بر
خبر آلان بر خسته نک کوزلرینک پارلادینی ، قلبنک ،
دامارلرینک ، معدنه سنک ، باغصاقلرینک حاصلی بتون
افعال حیاتیه سنک تنلندیکی وعافیتک آز زمانده عودت
ایتدیکی چوق گورولور .

آوروپانک بیوک شهرلرنده خدمتچیلر خسته لقلمی
حالنده تدایولرینی درعهده ایدن و بر نوع سیغورطه
معامله سی پایان خسته خانه لر واردر .

ویانه ده خدمتچی صاحب لری خدمتچی باشنه سنده
۳ قورون ویرمک صورتیه خدمتچیلری خسته اولدینی
حاله خسته خانه ده تدای اولونماسی تأمین ایدرلر .
« خسته لر صاندینی kranten Kassa » بو صورتله سنده
اوج قورون ، آلتون پاره اون بش غروش مقابلنده
خسته خدمتچیلری آلیر و تدای ایدر .

بر خدمتچی نهوده اولورسه ، طالع سی در حال خبردار
ایدیلر و تدفین معامله سنک زحمتلی و الیم ایشلری ممکن
اولدینی قدار تسهیل و کندیلری تسلیه ایدیلر .

اگر خدمتچینک طالع سی پک اوزاقده یاخود جنازه
مصارفنی یا پامایا حق درجه ده زیاده فقیر بولوندینی تقدیرده ،
مناسب و محلنده کورورلرسه ، افندیلر بو فداکارلی
اوزرلرینه آلیرلر .

هر حاله ، خدمتچیلرینی ، ابدی خوابگاهنه قدر